

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : एप्रिल / मे – २०२४
तृतीय वर्ष
सत्र – ५

विषयः– औद्योगिक समाजशास्त्र (भाग-१) (SC- 502)

दिनांक: ३०/०४/२०२४

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन) (४०)

१. औद्योगिक समाजशास्त्राची व्यासी स्पष्ट करा.
२. कार्यवादी संघटनेचे फायदे व तोटे यावर माहिती लिहा.
३. फोरमनच्या भूमिकेतील ताण विशद करा.
४. अधिकारी तंत्राची वैशिष्ट्ये विशद करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. रेखांकित संघटनेचे फायदे व तोटे याची माहिती द्या.
२. भारतातील औद्योगिक समाजशास्त्राच्या अभ्यासाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
३. कार्यकारीच्या आकांक्षा स्पष्ट करा.
४. संघटनेचे प्रकार सविस्तर मांडा.
५. औद्योगिक समाजशास्त्राचा अभ्यासविषय थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. कामगारांच्या भूमिकेवर येणारे ताण
  २. कार्यकारीच्या भूमिकेवरील ताण
  ३. मास्लो यांची गरजांची श्रेणीरचना
  ४. विशेषज्ञांच्या भूमिकेवर पडणारे ताण
-

Translation in English

Sub: Industrial Sociology (Part-I) (SC-502)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Write a note on scope of Industrial Sociology.
2. Discuss in detail on merits and demerits of functional organization.
3. Describe the strains on Forman's role.
4. Write a detail note on characteristics of Industrial Bureaucracy.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain about merits and demerits of line organization.
2. Illustrate the importance of study of Industrial Sociology in India.
3. Explain in brief the desires of executives.
4. Briefly discuss on different types of organisation.
5. Explain in brief the study of industrial sociology.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Strains on workers role
  2. Strains on the role of executive
  3. Maslows Need Hierarchy
  4. Strains on the role of experts
-